

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย
ที่ สค ๑๔๔ / ๒๕๕๓

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของตำรวจภูธรจังหวัดชุมพร เกี่ยวกับ
สำนวนการสอบสวน

ผู้อุทธรณ์ : นาย ก.
หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ : ตำรวจภูธรจังหวัดชุมพร

อุทธรณ์เรื่องนี้ได้ความว่า นาย ก. ผู้อุทธรณ์ และมารดาถูกจับกุมดำเนินคดีในความผิดทางอาญา ตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาให้จำคุกคนละ ๒ ปี แต่มีเหตุบรรเทาโทษคงจำคุกคนละ ๑ ปี ผู้อุทธรณ์จึงมีหนังสือ ลงวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๓ ถึงผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดชุมพร ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสำนวนการสอบสวนของพนักงานสอบสวน สภ. พะโต๊ะ ตามป.จ.ว. ข้อ ๖ วันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ เวลา ๒๒.๕๐ น. คดีอาญาที่ ๒๕๘/๒๕๕๒

ตำรวจภูธรจังหวัดชุมพร มีหนังสือ ที่ ขพ ๐๑๒๙.๐๓/๗๖๔ ลงวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ ปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร โดยให้เหตุผลว่า สำนวนการสอบสวนจัดเป็นเอกสารหรือข้อมูลข่าวสารที่เป็นความลับของทางราชการ ซึ่งการเปิดเผยอาจเกิดความเสียหายต่อคู่ความ หรือผู้อื่นที่เกี่ยวข้อง และสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้วางแนวปฏิบัติของเรื่องนี้ไว้แล้ว ส่วนสิทธิของผู้อุทธรณ์ ตามมาตรา ๘ (๖) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญานั้น ผู้อุทธรณ์อาจขอคัดสำเนาคำให้การของตนในชั้นสอบสวนหรือเอกสารประกอบคำให้การของตนเองได้

ผู้อุทธรณ์จึงมีหนังสือลงวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๕๓ อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าว

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายได้พิจารณาคำอุทธรณ์ และเหตุผลในการไม่เปิดเผยข้อมูล

คำวินิจฉัย ที่ สค ๑๔๔ / ๒๕๕๓

ข่าวสารของตำรวจภูธรจังหวัดชุมพร ประกอบกับข้อมูลข่าวสารที่ขอให้จัดส่งมาแล้ว ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า ผู้อุทธรณ์ นาง ข. [redacted] มารดาของผู้อุทธรณ์ และ นาย ค. [redacted] ถูกจับกุมพร้อมของกลาง คือ ตัวลื่น หรือตัวนิ่มพันธุ์มลายู จำนวน ๕๔ ตัว ซึ่งเป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง จำพวกสัตว์เลื้อยลูกด้วยนม และถูกตั้งข้อหาร่วมกันค้าสัตว์ป่าคุ้มครอง โดยไม่ได้รับอนุญาต ร่วมกันมีสัตว์ป่าคุ้มครองไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับอนุญาต และร่วมกันช่วยซ่อนเร้น ช่วยจำหน่าย ช่วยพาเอาไปเสีย ซื้อ รับจำนำ หรือรับไว้โดยประการใด ๆ ซึ่งสัตว์ป่าอันได้มาโดยกระทำความผิดกฎหมาย สถานีตำรวจภูธรพะโต๊ะได้รวมพยานหลักฐานและส่งให้อัยการจังหวัดหลังสวนตั้งปรากฏตามสำนวนคดีที่ ๒๕๘/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ เพื่อสั่งฟ้องต่อไป

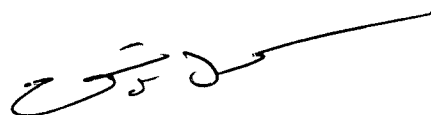
ต่อมาศาลจังหวัดหลังสวนได้รับฟ้อง และมีคำพิพากษาให้จำคุกจำเลยทั้งสามคนละ ๒ ปี แต่จำเลยทั้งสามให้การรับสารภาพเป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ คงจำคุกคนละ ๑ ปี ผู้อุทธรณ์และมารดาจึงได้ยื่นอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลชั้นต้น และในขณะนี้คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลอุทธรณ์ ซึ่งผู้อุทธรณ์ต้องการข้อมูลข่าวสารดังกล่าวข้างต้นเพื่อนำไปต่อสู้คดีในชั้นศาลต่อไป

ในชั้นพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ตำรวจภูธรจังหวัดชุมพรมีหนังสือ ที่ ขพ ๐๐๒๙.๐๓/๑๘๔๓ ลงวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๕๓ ชี้แจงเหตุผลการไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารแก่ผู้อุทธรณ์ว่า สำนวนการสอบสวนโดยปกติจัดเป็นข้อมูลข่าวสารที่เป็นความลับของทางราชการ ตามระเบียบการตำรวจไม่เกี่ยวกับคดี ลักษณะที่ ๒๙ บทที่ ๑ ว่าด้วยข้อราชการอันพึงสงวนเป็นความลับ ตามข้อ ๑(๒) “คดีอาญาเรื่องใดจะต้องมีการสืบสวนหาพยานหลักฐานหรือจับกุมผู้ร้าย หรือพรรคพวกผู้กระทำความผิดอีกต่อไป โดยยังไม่ได้ตัวผู้ร้ายและของกลางหรือยังมิได้มีการฟ้องร้องเสร็จสิ้นคดี

สำนวนคดีอาญาเป็นเอกสารสำคัญในการสอบสวนพยานหลักฐานต่าง ๆ เพื่อที่จะนำตัวผู้กระทำความผิดส่งฟ้องศาลให้ลงโทษ หากทางฝ่ายผู้ต้องหาหรือจำเลยได้รับทราบพยานหลักฐานอันสำคัญในคดีนั้น ๆ แล้ว อาจนำไปใช้เพื่อเป็นประโยชน์แก่การต่อสู้คดีได้ พนักงานสอบสวนจึงต้องสงวนสำนวนการสอบสวนไว้เป็นความลับอย่างยิ่ง”

สำนวนการสอบสวนเป็นเอกสารที่ประกอบไปด้วยข้อมูลของผู้กล่าวหา ผู้ต้องหา พยานบุคคล พยานเอกสารอื่น ๆ ซึ่งมีผู้เกี่ยวข้องหลายฝ่าย การเปิดเผยอาจทำให้ฝ่ายหนึ่งได้ประโยชน์ ส่วนอีกฝ่ายหนึ่งได้รับความเสียหาย จึงถูกจำกัดโดยกฎหมาย เช่น สิทธิในฐานะผู้ต้องหา ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๘ (๖) และกรณีของผู้อุทธรณ์นั้น ถูกจับกุมเป็นผู้ต้องหา โดยคดีนี้อยู่ระหว่างการอุทธรณ์

ตำรวจภูธรจังหวัดชุมพรพิจารณาเห็นว่าสำนวนการสอบสวนเป็นข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๕ (๒) ซึ่งทางราชการสงวนไว้เป็นความลับ และสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้วางแนว

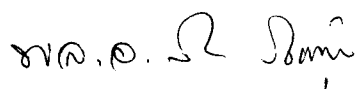

คำวินิจฉัย ที่ สค ๑๔๔ / ๒๕๕๓

ทางการปฏิบัติไว้ตามหนังสือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ลงวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๔๖ ท้ายหนังสือสำนักงานเลขาธิการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๐๐๐๑.๒๓/๕๘๒๘ ลงวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๔๖ เรื่องหารือเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

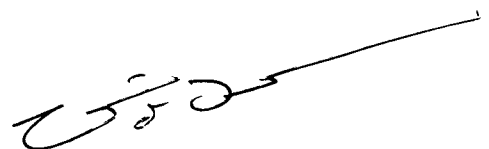
คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายพิจารณาแล้ว เห็นว่า จากข้อเท็จจริงที่ปรากฏสถานีดำรวจภูธรพะโต๊ะได้ส่งสำนวนการสอบสวนให้พนักงานอัยการเพื่อสั่งฟ้องคดีแล้ว ดังนั้น คดีของผู้ถูกระบุได้ล่วงเลยขั้นตอนการฟ้องคดีของพนักงานอัยการต่อศาลแล้ว และศาลชั้นต้นได้มีคำพิพากษาให้จำคุกผู้ถูกระบุกับพวก แม้ในขณะนี้ผู้ถูกระบุและมารดาอยู่ระหว่างการยื่นอุทธรณ์ แต่การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารจะทำให้ผู้ถูกระบุมีโอกาสในการต่อสู้คดีได้อย่างเต็มที่ และไม่ทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ ตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ สำหรับที่ตำรวจภูธรจังหวัดชุมพรกล่าวอ้างระเบียบการตำรวจไม่เกี่ยวกับคดี ลักษณะที่ ๒๙ บทที่ ๑ ว่าด้วยข้อราชการอันพึงสงวนเป็นความลับ ตามข้อ ๑(๒) และแนวทางปฏิบัติของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ตามหนังสือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ลงวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๔๖ ท้ายหนังสือสำนักงานเลขาธิการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๐๐๐๑.๒๓/๕๘๒๘ ลงวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๔๖ เรื่องหารือเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ซึ่งได้กำหนดแนวทางการขอสำนวนการสอบสวนคดีอาญาให้ถือเป็นหลักว่าให้ใช้ดุลพินิจโดยไม่อนุญาต นั้น เห็นว่า เป็นระเบียบและแนวทางปฏิบัติภายในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ไม่กระทบสิทธิของประชาชน จึงเห็นควรให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอ เฉพาะในส่วนของผู้ถูกระบุและมารดา

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย จึงมีคำวินิจฉัยให้ตำรวจภูธรจังหวัดชุมพรเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอแก่ผู้ถูกระบุ เฉพาะในส่วนของผู้ถูกระบุและมารดาเท่านั้น

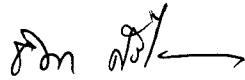

(พลเอก สุพิทย์ วรอุทัย)

หัวหน้าคณะที่ ๒

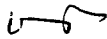

คำวินิจฉัย ที่ สค ๑๔๔ / ๒๕๕๓

กรรมการ

(นางธิดา ศรีไพพรรณ)

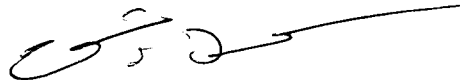
กรรมการ

(นายพูลประโยชน์ ชัยเกียรติ)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ปราโมทย์ ประจนปัจจนึก)

กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์

(นายชัยรัตน์ มาประณีต)

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

วันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๓